

Reggeli Ujság

Ujvidék, 1941 június 25, szerda

Szerkeszti:
ANDRÉE DEZSÓ

22. évfolyam 153. szám

A litvánok, észtek és lettek fellázadtak a szovjet ellen

A német és olasz közvélemény megnyugvással fogadta
a Szovjetország elleni háborút

Magyarország is megszakította a diplomáciai viszonyt a szovjet kormánnyal

Helsinkiből jelentik: Litvánia, Észtország és Lettország lakossága megkönnyebbüléssel fogadta a szovjetkormány elleni hadüzenetét. Mindhárom balti államban tömegesen fellázadnak a szovjet ellen. A balti szabadcsapatok folytonosan támadják a vörös hadsereget, amelynek így a hátába került szabadságharcosokkal is küzdenie kell. Lettorszában százezer ember kelt fel a szovjet ellen. A lett felkelők megszállották az ország hadászati fontos pontjait és összpontosított támadást intéztek a vörös hadsereg ellen.

A bolsevizmust ki kell üzni Európából

A berlini sajtó tegnap is behatóan foglalkozott a szovjet elleni hadjárat kérdésével. Berlinben mindig tudták, hogy a bolsevizmus egész Európa ellensége és ezért előbb vagy utóbb le kellett vele számolni. Anglia és a Szovjet között már régen lelki rokonság állott fenn, amennyiben mindketten Németország elleni leszámolásra készültek. Anglia a szovjetet szerette volna kijátszani a németek ellen, a szovjetkormány viszont Angliát akarta felhasználni a nemzeti szocialista Németország elleni harcban. Németország diplomáciájának azonban sikerült a bekerítés veszélyét elkerülni és biztosítani a maga számára a teljes szabad kezet, úgy, hogy akkor kezdhette meg a bolsevizmussal a leszámolást, amikor ez számára a legkedvezőbb volt. Németország tudatában van annak, hogy az angol plutokráciát és a bolsevizmust egyaránt le kell győznie, mert csak így lehet biztosítani Európa jövőjét.

Rosenberg birodalmi vezető a Völkischer Beobachter tegnapi számában körvonalazza a szovjet árulását, amelyet Németország ellen elkövetett. A szovjet azt szerette volna, ha Európa népei egymás ellen fordulnak és teljesen kimerülnek. A moszkvai kormány ugyanis felismerte, hogy milyen előnyt szerezhet abból, ha Európa népei teljesen legyengülnek. A múlt megmutatta, hogy a bolsevizmus a legyengült országokban terjedhet a legjobban. Németország azonban nem tehetette ki Európát annak a veszélynek, hogy Moszkva azt teljesen bolsevizálja és ezért vállalta azt a feladatot,

hogy hadat üzen a bolsevizmusnak és azt legyőzi.

Római körökben hangoztatják, hogy Olaszországot két ok készítette a szovjet elleni fegyveres fellépésre: az egyik az, hogy Olaszország fenntartás nélkül együttthalad Németországgal, a másik pedig az, hogy az olasz népek mélyéből elítéli a bolseviz-

A külügyminiszter állandó helyettese közölte a szovjet követtel a diplomáciai viszony megszakítását

Dr. Bárdossy László miniszterelnök-külügyminiszter megbízásából Wörnle János rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese, magához kérte Szeranov Nikola budapesti szovjet követet és közölte vele, hogy Magyarország megszakítja a diplomáciai viszonyt Szovjetországgal.

A Stefani-ügynökség Magyarországnak a szovjettel szemben elfoglalt álláspontjával foglalkozva, rámutat arra, hogy Magyarország volt az első, amely 1919-ben Horthy Miklós vezetése alatt kibontotta a bol-

Sikeresen folyik a szovjet elleni német támadás

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a német csapatok az egész keleti arcvonalon folytatják előnyomulásukat. Az arcvonal középső részén erős szovjet erődvezetők át és ezen keresztül nagy erővel nyomulnak előre.

A német repülőgépek szakadatlanul támadják a szovjet csapatok gyülekező helyeit, légitámaszpontjait, lőszer és üzemanyag raktárait. Egy repülőgép egy anyagszállító vonatot támadott meg. A vonat 23 olajtartálykocsija tüzet fogott és

must, bár az orosz nép ellen sohasem vezette ellenséges indulat.

Hangoztatják az olasz lapok, hogy a lettek, litvánok, észtek, finnek és románok, akik szovjet-járom alatt vannak, mindig függetlenségre törekedtek, vagy anyaországuk alá akartak kerülni, de mind menekülni akart a bolsevizmus alól. Az olasz közvélemény egyöntetű nézete szerint addig nem lesz rend, amíg a bolsevizmust ki nem üzik Európából.

A madridi sajtó megállapítja, hogy Spanyolország népe nagy örömmel fogadta a szovjet elleni háboru híreit. Megállapítja a spanyol lapok, hogy Európa civilizált népei mindnyájunk közös ellensége ellen indultak a harcba.

ritás azonban visszautazta őket, úgy, hogy az angol gépek igen nagy magasságból rendszertelenül voltak kénytelenek bombáikat találmra ledobni és ezek semmi jelentős kárt nem okoztak.

A SZERBIAI FEHÉRORSZOK NAGY ÖRÖMMEL FOGADTÁK A HÁBORU HIRÉT

Belgrádi jelentések szerint a Szerbiában élő fehéroroszok nagy lelkesedéssel fogadták a szovjet elleni háboru híreit. A fehéroroszok katonai alakulatokat szerveznek és ezek felajánlják közreműködésüket a szovjetek elleni harcban. Szerbiában körülbelül negyvenezerre tehető a fehéroroszok száma.

A világ többi részén élő fehéroroszok is megelégedéssel fogadták a bolsevizmus elleni háboru híreit, mert biztosra veszik, hogy Németország és szövetségesei véget vetnek a közel huszonegy éve tartó vörös terrornak és akkor ők mind visszatérhetnek Oroszországra.

A német csapatok száz kilométerre benyomultak szovjet területre

Zürichi lapok jelentése szerint a német csapatok száz kilométernyi mélységben hatoltak be szovjet területre. A német gépesített osztagok sok helyen a szovjet csapatok mögé kerültek. Breszt-Litovszk, Vladimir Vilinszkij, Ravaruszka és Brody már német kézben vannak.

A német-román csapatok átkeltek a Pruthon és most a Dnyeszter irányában nyomulnak előre.

A német repülőgépek Szevasztopolt és Leningrádot bombázták. A moszkvai japán követ a légi veszélyre való tekintettel a Moszkvában levő japánokat felszólította a város elhagyására.

Egy német repülőalakulat szovjet területről visszatérően összeütközött 15 bolsevik repülőgéppel, amelyek közül tizenkettőt lelőttek.

Miért juttatta Cvetkovics Dragisa az angolok kezére Sztojadinovic Milánt

Kik jelelősek Jugoszlávia összeomlásáért — szerb megvilágításban

Szerbiában már annyira magához tért a közvélemény a háborus kábulatból, hogy megkezdődött a felelősségrevonás. A belgrádi lapok nap-nap után hoznak cikkeket arról, mi okozta Szerbia összeomlását. Ezzel kapcsolatosan számos érdekes közlemény látott napvilágot, ezek közül is azonban legérdekesebb az, amely az »Opstinszke Novine« című lap legutóbbi számában jelent meg. A cikkíró ezalkalommal dr. Sztojadinovic Milán volt jugoszláv miniszterelnöknek Szerbia területéről történt száműzetéséről ír.

Dr. Sztojadinovic Milán volt az első délszláv politikus, aki felismerte a tengely nagy jelentőségét és ezért közeledést keresett Berlin és Róma felé. Ő kötötte meg a jugoszláv-olasz barátsági szerződést és ő volt az első jugoszláv miniszterelnök, aki hivatalos látogatást tett Németországban. Sztojadinovic volt az, aki a kisanant legutolsó blédi konferenciáján amellet foglalt állást, hogy elismerjék Magyarország fegyverkezési egyenjogúságát is. Az egykori Jugoszlávia külpolitikáját olyan irányba terelte, amely teljes szakadást jelentett a régi angol és franciabarát felfogással. Belpolitikájában azonban nem volt ennyire előrelátó, mert hallani sem akart a horvátokkal történő kibékülésről. Ez volt a névleges ok megbuktatására, az igazi azonban németbarátsága volt. A nagyszerb fantaszták sehogyan sem akarták bevenni azt, hogy Jugoszláviának saját érdekében más politikát kell folytatnia, mint amit Szerbia követett a világháború előtt és alatt.

Sztojadinovic megbuktatása után is hatalom és erő volt, hiszen az egykori Jugoszlávia leggazdagabb emberének ismerték, akinek vagyonát százmillió pengőre becsülték. Cvetkovics Dragisa miniszterelnök a szerb politikusok körében semmi támasza nem lévén, félt mindenkitől, aki esetleg veszélyes lehetett volna pozíciójára. Ilyen volt dr. Sztojadinovic Milán is. Ezért kellett eltávolítani az országból ezt az embert — írja az »Opstinszke Novine« cikkírója. Amikor Cvetkovics Dragisa Németország felé közeledett, sokak előtt érthetetlennek tűnt fel, miért száműzte Jugoszláviából Sztojadinovicot és juttatta legnagyobb ellensége, Anglia kezére. Cvetkovics Dragisa ezt a rendelkezést Belgrád akkori rendőrfőnökével, a közismerten angolbarát Drincics Szvetozárral hajtotta végre. Mindössze néhány héttel március 25-e előtt, amikor Jugoszlávia is csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez, megjelent a belgrádi rendőrfőnök autója dr. Sztojadinovic lakása előtt és Drincics Szvetozár felszólította dr. Sztojadinovic Milánt, hogy kövesse a miniszterelnökségre. Dr. Sztojadinovic mit sem sejtve ült be a gépkocsiba, amely elindult vele, de nem a miniszterelnökség felé, hanem Jugoszlávia déli határai irányában. Amikor Gyeveglánál elérték a görög-jugoszláv határt, Drincics rendőrfőnök át-

adta dr. Sztojadinovic Milán volt miniszterelnököt a görög határőrségnek. Ezek azonnal Athénbe küldték, ahol a rendőrség az angolok kezére juttatták az egykori Jugoszlávia egyetlen németbarát politikusát. Az angolok azután gondoskodtak róla, hogy dr. Sztojadinovic Milán ne zavarja többet balkáni terveiket és először Kairóba, onnan pedig Indiába szállították és ott internálták.

Cvetkovics Dragisa ellenfelei éppen Sztojadinovic esetéből kifolyóan, annak a nézetüknek ad-

nak kifejezést, hogy a tengelyhez történt csatlakozás aláírása Cvetkovics részéről sem volt őszinte, mert ha az lett volna, nem juttatta volna ellenségei kezére a tengely egyetlen igaz barátját. Sztojadinovic Milán az egyetlen ember, aki alkalmas lett volna a március 27-i puccsot megakadályozni és éppen ezt távolították el.

A cikkíró azt a következtetést vonja le mindebből, hogy azok, akik dr. Sztojadinovicot az angolok kezére juttatták, éppen olyan hünyösek Jugoszlávia összeomlásáért, mint azok, akik a legnagyobb lelkiismeretlenséggel háboruba taszították azt az országot, amely sem katonailag, sem politikailag, sem gazdaságilag nem volt alkalmas arra, hogy háboruba menjen Németország ellen.

Diáknak nincs helye korcsmában cukrászdában és nem hitbuzgalmi egyesületben!

Szabadkáról jelentik: Hogy milyen állapotok uralkodtak a Délvidéken a középiskolai diákság nevelése terén a szerb elnyomás idején, arra fényt vetnek azok a rendelkezések, amelyek

Magyarországon mindvégig fenállottak, de bevezetésükre csak most kerülhetett sor a felszabadult Délvidéken.

A szabadkai gimnáziumok igazgatósága újabb a következőket rendelte el:

A középiskolásoknak tilos a kocsmák látogatása, ugyszintén tilos a cukrászdák látogatása is. Akik e rendelet ellen vétnek, szigorú dorgálásban és súlyosabb következményű büntetésben részesítik őket.

A diákok teljesen elszoktak a fegyvelemtől,

megfelelnek mindarról, aminek a diák előtt állandóan szem előtt kellett, hogy lebegjen: a fegyvelemtől, életmódtól, önképzésről, amely azzá hivatott nevelni őket, amivé lenniük kell: a magyar jövő ö-

teltekteljeivé. Foglalkoztak politikával, bekapcsolódtak mindenféle egyesület munkájába. anélkül, hogy előzőleg meggyőződtek volna arról, helyes-e ezeknek az egyesületeknek támogatása vagy egyáltalán támogatásra méltóak-e az ilyen intézmények. Éppen ezért:

diák a jövőben csakis hitbuzgalmi egyesületnek lehet tagja.

A diákság mindenből kivette részét az elmúlt évek nagy »szabadságában«, csak épp ott nem működött, ahol helyénvaló lett volna. A jövőben felvonulásokon, gyűléseken, s a többin, csakis a tanári kar vezetésével vehetnek részt, önállóan nem vehetnek részt semmiféle felvonulásban, gyűlésben.

A délvidéki diákság hozzátartozói és mindazok, akik figyelemmel kísérték a diákság züllesztését, örömmel üdvözlik ezeket az intézkedéseket, amelyek a középiskolai diákokat

ismét diákká és nem egysap-kás, felelőtlenkedő, semmittevő legénykékké nevelik!

50 éves a „banzáj“

Jubilál a japán „éljen“

Ha a Tenno Tokió utcáin végighajtat, ha egy győzelmes japán hadvezér tér haza a háborúból, ezer és ezer torokból hangzik fel a »banzáj«. Mikor Macuoka külügyminiszter európai utjáról hazatérőben kiszállt Tokióban, harsány »banzáj« kiáltással fogadta a repülőtér közönsége.

A banzáj a magyar éljen vagy hurrá,

a lelkes üdvözlés szava, mellyel a tömeg örömeinek és egyben elismerésének ad kifejezést. A banzáj szót ma már Európában is mindenki ismeri, annál kevesebben tudják, hogy

alig mult ötven éves.

A XVIII. század japán hadvezéreit a tömeg még csak néma lelkesedéssel ünnepelte. A banzáj tulajdonképpen az európai civilizáció Japánban való térhódításával egyidejű. 1889-ben két fiatal tudós az európai szokások ismeretében szükségét érezte, hogy a japánoknak is legyen szavuk a nép örömeinek kifejezésére. Az alkalom a japán alkotmány ki-

hirdetésének nagy ünnepe, meg volt, a szó azonban még hiányzott. Hosszas fejtegetés és töprengés után a két Európát járt tudós férfiúnak végül is sikerült idejében megegyezniük a »banzáj« szóban, mely japánul

»évezredéig«-et jelent.

Most már csak a szó elterjesztéséről kellett gondoskodniuk. Elérkezett a nagy nemzeti ünnep. 1889 február 11-e. A császári kocsis méltóságos lassúsággal hajtattott el a némán tisztelő tömeg sorfala között. A császári park árnyas fenyőutjai ünnepélyes csendjében egyszerre csak két torokból merészen elhangzott az új üdvözlés. A tömeg nagyrésze talán megdöbbsent. Az egyetlen diáksága és tanári kara azonban megértette a szó mély értelmét és lelkesen csatlakozott a kezdeményezéshez. A varázs megtört, a két újító szava nem halt el válasz nélkül a csendben. Lassankint a nép is megszokta a varázsszót, mely ma minden japán szívét megdobbantja. A »banzáj« a távolkeleti nagyhatalom szimbóluma lett.

Megalakult a Tűzharcos Szövetség bácsfeketehegyi csoportja

Bácsfeketehegyen f. hó 22-én tartotta alakuló gyűlését a Magyar Tűzharcos Szövetség helybeli csoportja, amelyen a tagok igen szép számmal jelentek meg. A gyűlést Bányai Gyula szervező tiszttel nyitotta meg, üdvözölte az egybegyűlt bajtársakat és ismertette a tűzharcos törvény főbb pontjait, valamint a tűzharcos alapszabályt, melyet az egybegyűlt bajtársak nagy figyelemmel hallgattak meg.

A tűzharcos törvény és alapszabály ismertetése után megválasztották a helybeli tűzharcos csoport vezetését, elnök lett Kozma László, alelnök Rápoti Bálint, vezetőtisztt Bányai Gyula, titkár Molnár Géza, másodtitkár Fehér József (Balogh), pénztáros Józsa Gábor. Ellenőrök: Pál András és Vajda János. Fegyelmi bizottság: Török János, Rápoti Sándor és Öri János. Jóléti bizottság: Juhász Bálint, Pál Ferenc, Tolnai Lajos, Vajda Mihály és Bácsi Lajos. Kivonulási osztályvezető és körzetvezető: Németh Mihály. Pótagok: Boniss Antal, Fekete István (Barna), Gáspár Imre, Makai Mihály, Tarkó Bálint és Varga Ferenc.

A vezetőség megválasztása után megkezdődött a személy-lapok kiállítás. A jelentkezés még tovább folyik azok részére, akik 22-én valami okból nem jelenhettek meg az alakuló közgyűlésen.

Mozgó fogklinikai

A bécsi egészségügyi főhivatal teljesen felszerelt mozgó iskolai fogklinikát állított szolgálatba, hogy az iskolásgyermek fogait megvizsgálta és kezeltesse olyan helyeken, ahol fogorvos nincs és ahonnan a városba a nagy távolság miatt nem tudnak bejönni, s a nagy szegénység miatt nem igen telik a fogkezelés költségeire.

Az iskolai mozgó fogklinikai 28 községbe 85 esetben szállt ki és a tízeves iskolásgyermek fogait megvizsgálta és kezelés alá vette.

Orvosilag megvizsgáltak 488 fiút és 291 leányt. 1938 fogplombát, 304 gyökérkezelést és 652 foghuzást hajtottak végre.

Fogorvosok felvilágosítást adtak a fogkezelésről, 3722 esetben a fogkezelésről adtak felvilágosítást.

Vajha hazánkban is végrehajtanák az iskolásgyermek kötelező általános orvosi vizsgálatát és bevezetnék a fogak ápolását és a beteg fogak gyógykezelését.

Az iskolásgyermek kötelező orvosi vizsgálata és a beteg gyermekek gyógykezelése, a fogkezelés az egészségvédelemnek egyik legfontosabb feladata, melyet bármily áldozat árán is, közérdekből, a fajvédelem és a honvédelem érdekében mielőbb végre kell hajtánunk.

(Dr. U. Gy.)

ALKOHOLSZAKMABELI TISZTVISELŐ KERESTETIK

Szakértő kell az alkoholhoz, Ez, mint a nap, oly világos és tisztá, Alláshoz juthat, mint főszerkértő, ki Tizenhárompróbas alkoholistá.

Csak félek, hogyha hiven végzi tisztét
S mindig szeszes ital után lobol, Hamar elveszti állását s lefekszik. Mert földhöz vágja őt az alkohol.

FANYAR TÓBIÁS

Egészségét védi betegségét gyógyítja a Mohai Ágnes-forrás gyógyvize

A Mohai Ágnes-forrás természetes szénsavas ásványvize orvosilag javalva van: Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmánál. Hatásos a húgyutak hurutjainál, vesekőbántalmaknál és közveszes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetatív idegrendszer — csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknél. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést. Ajánlatos gyermekeknek is. **Kifűnő asztali- és borvíz.** Délvidéki főlerakat: **Cselkovic Testvérek, Ujvidék.**

M. KIR. HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE
3452/Vkf. kat. közig. 1941. szám.

Hirdetmény

a munkások gyermeknevelési pótlékáról

A visszacsatolt délvidéki területek munkásságának mielőbb biztosítani kívánom mindazokat a szociális juttatásokat, amelyeket az anyaország munkavállalói is kapnak.

A visszatért munkástelevérek gyermekeiről kívánok elsősorban gondoskodni a gyermeknevelési pótlék folyósításával.

GYERMEKNEVELÉSI PÓTLÉK JÁR:

annak a napszámoknak, munkásnak, szolgának (altisztnek), iparossegédnek és más hasonló alkalmazottnak, aki általában legalább husz alkalmazottat foglalkoztató ipari (kereskedelmi), bányai vagy kohó üzletben, üzemben vagy vállalatban munkában áll,

mind a saját, mind házastársa törvényes, törvényesített, örökbe fogadott vagy házasságon kívül született, 14 éven aluli gyermeke után, ha a gyermek eltartásának kötelezettsége terheli és annak eltartásáról tényleg gondoskodik is.

Gyermeknevelési pótlék jár az unoka eltartására kötelezett nagyszülőnek is, ha az az unoka eltartásáról gondoskodik.

Az atya házasságon kívül született gyermeke után csak abban az esetben igényelhet gyermeknevelési pótlékot, ha a gyermeket saját gyermekének elismerte, az elismerés az anyakönyvbe be van jegyezve és a gyermek eltartásáról gondoskodik.

Ugyanaz után a gyermek után, ugyanarra az időre csak egy jogosult igényelhet gyermeknevelési pótlékot és pedig a házastársak együttélése esetében elsősorban a férj.

A gyermeknevelési pótlékra való igényjogosultság szempontjából munkában álló alkalmazottnak azt a munkavállalót kell tekinteni, aki valamely hónapban legalább 15 napot vagy a hónap négy hetében hetenként legalább 3 napot dolgozott. Minden megkezdett nap egésznek számít.

A munkavállaló halála esetében gyermeknevelési pótlékot kap továbbá hat hónapon keresztül az, aki a gyermek eltartásáról gondoskodik (pl. özvegy, nagyszülő, testvér).

Gyermeknevelési pótlék jár a munkavállalónak keresésképtelenséggel járó betegsége vagy balesete, továbbá katonai szolgálata és önhibáján kívüli munkanélkülisége esetében is, de legfeljebb további három hónapon át; azonban ezeket a körülményeket hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartozik.

Nem jár gyermeknevelési pótlék pl. a tisztviselőnek, a kereskedősegédnek és a szerződéses viszonyban álló tanoncnak.

Gyermeknevelési pótlék legfeljebb a gyermek 14. életévének betöltéséig jár, megszűnik azonban a gyermeknevelési pótlékra vonatkozó igény már előbb is, ha a gyermek meghal, vagy ha az igényjogosultnak tartási kötelezettsége a gyermek irányában megszűnt.

Ha az igényjogosult munkavállaló a gyermek eltartásáról nem gondoskodik, a gyermeknevelési pótlék annak jár, aki a gyermeket tényleg eltartja.

A gyermeknevelési pótlék minden gyermek után havonként öt pengő.

A gyermeknevelési pótlék a jelen hirdetmény kihirdetése napján munkaviszonyban álló igényjogosultnak 1941. évi május hó I. napjától, a később munkába lépő alkalmazottnak pedig az alkalmazás napját követő hónap első napjától kezdve jár. Az alkalmazás tartama alatt a gyermeknevelési pótlék a gyermek születése, törvényesítése, illetőleg örökbe fogadása napját, a házastársnak a házasság megkötése előtt született gyermeket illetően a házasságkötés napját, az unokát illetően pedig a nagyszülő eltartási kötelezettségének bekövetkezése napját követő hónap első napjától kezdődően jár.

A gyermeknevelési pótlékkal kapcsolatos ügyeket Budapest székhellyel nyolc szakmai családpénztár intézi.

A gyermeknevelési pótlékot az illetékes családpénztár havonta posta útján közvetlenül az igényjogosultnak küldi meg.

A munkavállalónak közvetlenül a munkaadójánál kell a gyermeknevelési pótlékra vonatkozó igényét bejelentenie és egyúttal át kell adnia neki az igazoló iratokat. A hivatalos igénybejelentési lapot a munkaadó tölti ki, azt a munkavállalóval aláírattja és azután a szükséges igazoló iratokkal együtt az illetékes családpénztárhoz továbbítja. Az igénybejelentéshez csatolni kell:

a gyermek születési anyakönyvi kivonatát vagy anyakönyvi »Értesítő». Az anyakönyvi értesítőt az illetékes anyakönyvi hivatal díj- és illetékmentesen tartozik kiállítani.

Abban az esetben, ha az igénylő nem saját törvényes gyermeke után igényel gyermeknevelési pótlékot, csatolnia kell még az illetékes helyi hatóság igazolását arról, hogy a gyermek eltartásának kötelezettsége az igénylőt terheli és hogy az igénylő a gyermek eltartásáról valóban gondoskodik.

Abban az esetben, ha a munkavállaló az igény megállapításához szükséges munkanapokat nem mind ugyanannál a munkaadónál töltötte, aki az igénybejelentés teszi, az igénybejelentéshez csatolnia kell az előző munkaadó igazolását is, amelyet az kiadni tartozik.

Az igényjogosultság megállapítása tekintetében elsőfokon az illetékes családpénztár határoz, amelynek határozata ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül előterjesztéssel lehet élni az Országos Ipari és Bányászati Családpénztárhoz (Budapest, I., Döbrentei-utca 6. sz.).

Az igényjogosult munkavállaló köteles munkaadója útján a családpénztárnál nyolc napon belül jelenteni:

- a) ha a gyermek, aki után a gyermeknevelési pótlékot kap, meghalt;
- b) ha a gyermek iránti tartási kötelezettsége megszűnt;
- c) ha az igény bármely más okból megszűnt, pl. házasság felbontása miatt;
- d) ha a lakcíme megváltozott.

Minden bejelentést az erre a célra készített nyomtatványon kell megtenni, amelyet a munkaadó tartozik ingyen a munkavállaló rendelkezésére bocsátani.

Az igényjogosultnak minden igénybejelentése, vagy a bejelentéssel kapcsolatos okmánya illeték- és díjmentes, ideértve az igény elutasítása ellen beadott előterjesztést is.

A legalább husz munkavállalót foglalkoztató ipari (kereskedelmi), bányai és kohó üzletek, üzemek és vállalatok kötelesek a gyermeknevelési pótlék fedezésére — addig is, míg a járulékok kivétele meg nem történik — az illetékes családpénztár felhívására, a felhívásban meghatározott idő alatt, az abban megjelölt összeget járulékelőlegként az illetékes családpénztárhoz befizetni.

A járulékelőleg a munkavállaló munkabéréből levonni nem szabad. Az egyes szakmák szerint felállított Szakmai Családpénztárak címe és szakmai beosztása a következő:

I. sz. Szakmai Családpénztár, Budapest, IV., Petőfi Sándor-utca 9. sz.; ptp. csekk száma: 27.721, telefonszáma: 188—698. Vas- és fémipar. Gépgyártás és közlekedési eszközök gyártása, villamossági ipar, hangszeripar, műszerek, tudományos eszközök és tanszerek gyártása.

II. sz. Szakmai Családpénztár, Budapest, IV., Károly király-utca 14. sz.; ptp. csekk száma: 27.722, telefonszáma: 385—188. Kő-, föld-, agyag-, aszbeszt- és üvegipar.

III. sz. Szakmai Családpénztár, Budapest, V., Széchenyi-rakpart 8. sz.; ptp. csekk száma: 27.723, telefonszáma: 122-067. Fa- és csontipar. Papirosipar. Sokszorosítóipar.

IV. sz. Szakmai Családpénztár, Budapest, V., Tükör-utca 4. sz.; ptp. csekk száma: 27.724, telefonszáma: 123-026. Bőr-, sörte-, szőr-, toll-, viaszosvászon- és ruggyantaipar. Vegyészeti ipar.

V. sz. Szakmai családpénztár, Budapest, VI., Andrássy-utca 102. sz.; ptp. csekk száma: 27.725, telefonszáma: 128-797. Fonó- és szövőipar. Ruházati ipar.

VI. sz. Szakmai Családpénztár, Budapest, VII., Madách Imre-tér 7. sz.; ptp. csekk száma: 27.726, telefonszáma: 226-640. Élelmezési és élvezeti cikkek gyártása.

VII. sz. Szakmai Családpénztár, Budapest, IV., Harmincad-u. 3. sz.; ptp. csekk száma: 27.727, telefonszáma: 189-781. Bányászat és kohászat. Közhasznú villamos energiafejlesztő és elosztó telepek.

VIII. sz. Szakmai Családpénztár, Budapest, VII., Madách Imre-tér 7. sz.; ptp. csekk száma: 27.728, telefonszáma 227-490. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter ügykörebe utalt ipari, kereskedelmi szakmák.

Az a munkaadó vagy munkavállaló, aki a jelen hirdetmény rendelkezéseit megszegi vagy kijáratja, megtorló eljárás alá esik.

Budapest, 1941. évi június 13-án.

WERTH HENRI Ks. k.

gyalogsági tábornok,

a m. kir. honvéd vezérkar főnöke.

Dr. Pávelics horvát államfő törvényrendeletével rendeződött a független horvát államban élő német népcsoport jogi helyzete

A zágrábi hivatalos lap közli a »poglavnik« törvényerejű rendeletét, amelyben dr. Pávelics államfő rendeli a független horvát állam területén élő német népcsoport jogi helyzetét. A törvényrendelet szerint német népcsoportokhoz tartozónak számít minden olyan német, aki a független horvát állam területén él és Horvátországot hazájának vallja, továbbá, aki nem német állampolgár, tehát minden olyan német, aki a német népcsoport vezetőjének vezetése alatt áll. A német népcsoport a független horvát államnak különleges alkotó részét képezi, jogi helyzetét véglegesen a közeljövőben rendezni fogják. A törvényes előírások határain belül politikai, kulturális, gazdasági és közjogi téren korlátlan

Amíg véglegesen nem rendezik a független horvát államban élő német népcsoport helyzetét, addig érdekeik képviselőit a népcsoport vezetőire bízák, akiket Horvátország egyes helységeiben, járásaiban és megyéiben neveznek ki. A megbízottakat hatalmazzák fel arra, hogy minden szükséges megbeszélést lefolytassanak s fenntartsák az összeköttetést a mértékadó horvát állami és közigazgatási kerületekkel.

A független horvát államban élő német népcsoport minden tekintetben ugyanolyan egyenjogúságot élvez, mint a horvátok, különösen pedig állásnyerés, közigazgatásban való részvétel, hivatali jelölés és gazdasági ténykedés tekintetében.

A német népcsoportnak biztosítani kell a német nemzetisége teljes gyakorlását és zavartalan kinyilvánítá-

sát nemzetiszocialista érzelmének, s az anyaországgal nemzeti és kulturális összeköttetések teremtését és azok megtartását. A német népcsoport szabad és zavartalan munkájának érdekében politikai, kulturális, gazdasági és szociális téren létesíthet szükségű egyesületeket, intézményeket és szervezeteket.

Mindazon korábbi rendelkezéseket, amelyek ellentétben állnak a fenti rendelettel, hatálytalanná nyilvánították.

A londoni épületek veszteségkimutatása

Mint az angol távirati ügynökség jelenti, Brown közegészségügyi miniszter közlése szerint a légítámadások következtében megsérült házak javítási munkálatainál ezidő szerint 30.000 munkást foglalkoztatnak.

London magánházakban szenvedett kára kb. kétszer akkora, mint az ország többi részében elszenvedett károk.

Például megemlítette Brown miniszter, hogy légítámadásoknak nagyon is kitétt egyik londoni elővárosban lévő negyvenkilencezer házról 3423 ki sem javítható többé, 19.240 ház megsérült ugyan, de ezek — közöttük 5000 nagyobb javítások árán — rendbehozhatók. Az utolsó héten egyedül Londonban 30.000 házat hoztak rendbe a legszükségesebb javításokkal.

HIREK

— **Uj hadifoglyok jelentkeztek.** Szenttamásról jelentik, hogy Fehér Károly szenttamási mérnököt levél érkeztet a szüleikhez s a levélben Fehér közli, hogy vele együtt német hadifogságban vannak a következő bácskai magyarok: Fehér Gábor Zenta, Kádár Géza és Bartusz László Óbecse, Pletikoszics András állatorvostjelölt Bácsstopolya, Schütz Hans gyógyszerész és Lippai Sándor Versce, Lódi Mihály Feketehegy. Valamennyien egészségesek, a németek jó bánásmódban részesítik őket és hamarosan hazatérnek.

— **Óriási sikere volt Cselényi Józsefnek Kulán.** Kuláról jelentik, hogy Ujvidékre tartó útjában a felszabadult Délvidéken hangversenyző Cselényi József, a legkedveltebb magyar énekművész utolsó állomásként Kulán hangversenyzett Ferencz Anny és Thegze-Gerber Miklós kíséretében. Cselényi Józsefnek különösen nagy sikere volt Kulán, de kijutott az elismerésből Ferencz művésznőnek és Thegze-Gerber zongoraművészzeneszerzőnek is. Cselényi József Kuláról Ujvidékre utazott, ahova hétfőn délután megérkezett.

— **Gyomor-, bél-, máj- és anyagcserebetegyek szívesen isznak reggelként felkeléskor egy-egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet,** mert ennek hashajtó hatása gyors és biztos, igen egybe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

— **Keresztszentelés Bácskertesén.** Bácskertesről jelentik: Az elmúlt évben vihar döntötte le a bácskertes kálvária keresztjét, amelyet közadakozásból újjáépítették és vasárnap szentelték fel nagy ünnepség keretében. A felszentelést Kerner István kalocsai kanonok vezegte. Délelőtt istentisztelet volt, amelyen résztvett a község minden egyesülete s a hívek sokasága, valamint Török Bálint tábornok és sok más katonatiszt, akik Zomborból érkeztek Bácskertesre az ünnepélyre. A keresztszentelést követő műsoron több énekszám, Antalovits Erzsike és Guzvány Mihály szavaltatai, délután táncvigalom szerepelt, este diszvacsera volt, amit tánc követett.

— **Járványos betegségek Angliában.** Newyorkból jelentik: Londonban most már hivatalosan is elismerik, hogy a ragályos betegségeknek száma Angliában az év első hónapjában nagy mértékben növekedett. Ez a szám az angol királyság és Wales nagyobb városáiban az 1940 év 40.000 számával szemben 120.000-re emelkedett. A legnagyobb növekedést a számarokhögés, a legkisebbet a skarlát mutatja.

— **Udvarolt a néger...** Két néger, mint egy newyorki hírszolgálati iroda jelent, Pittsburgban ismét meglincseltek. Az egyik néger valaki megvádolta, hogy egy fehér leánnyal erőszakoskodott, mire a felbőszült tömeg haálra kirozta. A másikat, aki társa segítségére sietett, ugyanez a sors érte. A rendőrség csak akkor lépett közbe, amikor már a két néger petroluummal leöntött holtteste lobogó lánggal égett.

Ujvidék—Jászkarajenő

közt nincs közvetlen vasúti összeköttetés. Mégis hamarosan ismerni fogja ezt a kedves, alföldi községet nemcsak Ujvidék, hanem Bácskának minden visszatért része. T. i. a trianoni rabság idején Jászkarajenő határában fedezték fel a csodás hatású forrást, mely annyi epe-, gyomor-, májbeteg egészségét adta vissza. A Mira glaubersós gyógyvízzel, orvosi tanács és ellenőrzés mellett 4—6 hetes kúra tartandó, mely gyógyítja, megelőzi az említett betegségeket, s rendezi az emésztést és anyagcserét. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és jobb fűszerkereskedésekben. Vizonteladói képviselő: Cselikovits Testvérek, Ujvidék. 4869

— **Vitézi felvételre jogosultak figyelmébe!** A Vitézi Rendbe való felvételüket kérhetik az olyan volt tisztok, akiknek Vaskorona-rend, arany, vagy I. osztályu ezüst vitézségi érem kitüntetésük van. A legénység közül arany, vagy I. osztályu ezüst vitézségi érem szükséges. Akik a felvételért folyamodni kívánnak, jelentkezzenek Andree Dezső ideiglenesen megbízott városi vitézi hadnagynál. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 50, (Reggeli Újság szerkesztősége). Az ujvidéki járásban lakó jogosultak jelentkezéséről később történik intézkedés. A vidéki jelentkezések megkezdésének idejét lapunkban közöljük.

— **Beszűntetett török újság.** Konstantinápolyi jelentés szerint a török minisztertanács betiltotta a Tasvir-i Efkiar című lapot.

— **»Zaj-kiképzés« Amerikában.** Washingtonból jelentik: A washingtoni hadügyminisztérium az összes kiképző parancsnokságokat utasította, hogy a jövőben a kiképzésnél nagy mértékben gondolni kell a modern harc »realizmusára«. Ezalatt az ugynevezett »realizmus alatt a hadügyminisztérium többek között és elsősorban az idegeket felkorbácsoló zajokat érti. Ezeknek a zajoknak a segítségével fogják majd a jövőben az amerikai újoncokat »a valódi harcok első idegmegrázkódató hatására« előkészíteni.

— **Kishegyesi hírek.** Mindazok, akik közös szérűn kívánnak csépltetni, ebbeli szándékukat haladéktalanul jelentsék be a község-háza 2. számú szobájában. Az udvarokban a cséplést nem engedélyezték. — Az üzlettulajdonosok legkésőbb június 28-ig kötelesek magyarnyelvű cégtáblát készíttetni és üzletük fölé helyezni. — A szőlőtulajdonosok, akik kékkőre kaptak utalványt, a kiutalt kékkőmennyiséget haladéktalanul vásárolják meg a kereskedőktől, mert újabb igénylőknek utalják ki a fennmaradó kékkőmennyiséget. Akik még nem szerezték be kékkővásárló könyvecskéjüket, haladéktalanul jelentkezzenek érte. — Az előjáróság felhívja mindazon szülőket, ahol a szülők munkában vannak és nincs, aki törődjön 8 évnél fiatalabb gyermekükkel, hogy jelentsék be: kívánják-e elhelyezni gyermeküket a felállítandó napközi otthonban. A gyermekek reggelit és ebédet kapnak az otthonban, ezenkívül gondos felügyelet alatt állanak egészen estig, amikor a munkából hazatérő szülők magukkal vihetik őket haza. Akik a napközi otthon fenntartásához adományokkal hozzájárulni szándékoznak, adományukat sziveskedjenek az óvodában leadni. — Mengyán István szabómester futballozás közben súlyos sérülést szenvedett a ballában. — Hermez Illésné Trombitás Mária 74 éves korában hirtelen elhunyt.

— **20.000 horvát munkás dolgozik Németországban.** Zágrábi jelentés szerint eddig mintegy 20.000 horvát munkás vállalt munkát és utazott ki Németországba. A munkások közül tízezerre tehető azok száma, akik gyárakban és bányákban, 10.000 pedig a mezőgazdaságban dolgozik. Horvát Karlovácvárosból, Karlovácról most indult utnak ismét 400 munkás Németországba, a munkások kivétel nélkül földművesek. A horvát »Novi Liszt« ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a munkások szemmelátható örömmel indultak el Németországba, mert tudják, hogy a német tényezők bánásmódja különösen a horvát munkásokkal szemben minden tekintetben a legkifogástalanabb.

— **Szlovák főiskolások a német munkaszolgálatban.** Dr. Tuka szlovák miniszterelnök közlése szerint a nyár folyamán kb. 200 szlovák főiskolai hallgató indul Németországba a német munkaszolgálatba való belépés céljából. Szlovákiában a következő évben a munkaszolgálatot kötelezővé teszik. Az ifjúságnak Németországba történő kiküldése a kísérlet első lépését jelenti.

— **Feljebb viteli bíróság Becskeréken.** A szerb biztosok tanácsa a megszálló német katonai parancsnokságokkal egyetértésben Nagybecskerekén feljebbviteli bíróságot létesített. A feljebbviteli bíróság elnökévé dr. Neuner Vilmos ügyvédet, volt németpárti szkupstina képviselőt nevezték ki. Rajta kívül a bíróság többi tagjait is kinevezték, akiknek nagyrésze régebben az ujvidéki feljebbviteli bíróságon teljesített szolgálatot és a hónapok bevonulása után elhagyták Ujvidéket.

— **Németország vallási struktúrája.** A legutolsó német népszámlálás teljes feldolgozását megnehezítik a Németországhoz újonnan hozzácsatolt vidékek adatai, mivel a százalékszám eltolódott. Amíg 1939-ben a református vallású lakosság 41.9 millióval túlszámolt a 31.4 milliónyi katolikus lakosságot, addig az újonnan hozzácsatolt vidékek ezt az arányszámot lényegesen megváltoztatták. Az istenhívők száma az 1933 év óta hatalmasan emelkedett, amíg 1.2 millió lakos vallás nélkülinek nevezte magát. A zsidók száma 1933 óta 57.4%-kal csökkent és így jelenleg 300.000 zsidó él a Birodalom területén. A számok összetételénél a néprétegek megoszlása különösen érdekes, mivel a nagyvárosokban az istenhívők száma nagyobb, mint a vidéki lakosságnál.

— **Száz dinár 38 lira.** Rómából jelentik: A laibachi tartományban és a fiumei tartományhoz, valamint a dalmát kormányzósághoz tartozó egykori jugoszláv területen a lira törvényes fizetési eszköz. 100 dinárt 38 lirával váltanak be. Valuták és értékpapírok bevitelére az említett területekre tilos. A laibachi tartományban egyúttal megszüntették a pénzintézetekre megállapított kifizetési tilalmat.

A Bárdossy-program vezérgondolatai

A törvényhozói összeférhetlenség kérdésében új törvény megalkotását a kormány egyik legfontosabb és legsürgősebb feladatának tekinti, mert a jelenleg hatályban lévő törvény már nem képes a feladatot megoldani: hogy a törvényhozó politikai és erkölcsi függetlenségét hatályos garanciákkal bástyázza körül.

Nagyon fontos a közalkalmazottak összeférhetlenségének kérdése is. A közügy valamennyi alkalmazottjának egész munkaerőjét és minden gondolatát a közönség szolgálatába kell állítania. Nem szabad tehát eltérni, hogy a közalkalmazott olyan foglalkozást vagy javadalmazással járó kötelességet vállaljon, amely kötelességének teljesítésében befolyásolhatja vagy akadályozhatja.

Megengedhetetlen az is, hogy vezető állásban lévő közalkalmazott, ha állásából távozik, a gazdasági élet olyan területén vállaljon megbízatást vagy alkalmazást, amely közvetlen megelőzően irányítása vagy felügyelete alatt állott.

— **Itt az idő, hogy Ön is fényképezzen,** mert a legszebb emlék az életben a fénykép. Már 9 pengőért kap Barta és Társa fotószaküzletében fényképező gépet. Ujvidék, Kossuth Lajos ucca 30.

— **Uj földalatti vasutvonalakat is építenek Párizsban.** Párizsban és Párizs körül nagyarányu közmunkák folynak, amelyeknek eddigi költségei máris elérték a 8.8 milliárd frakot. A program keretében új városnegyedeket építenek a régi lebontottak helyén, tervezik továbbá három újabb földalatti vasutvonal kiépítését is.

NÖVÉNYHATÁR

— **Doroszlói hírek.** Doroszló község előjáróságát most nevezték ki, községi elnök lett Király Pál, albiró Csernicsek Ferenc, pénztáros ifju Horváth Ferenc, közigyám ifju Lenhert Ferenc, esküdtek: Türr György, Dánielkovits Pál, Tallósi György és Király István. — A katonai hatóságok figyelmeztetik a lakosságot, hogy péntekig, június 27-ig senki ne tartózkodjék a gombos-doroszlói és militics-doroszlói országot melletti részein elterülő földek mellet, az erdőben és az erdő szélén, a lögyakorlatok miatt. — Resch Ferenc vendéglős és Cseke Pál összeveztek és bevették egymás fejét. A vizsgálat megindult. — A július hatodikai ifjúsági napon Doroszlóról mintegy ötvenen vesznek részt. Ellátogat Ujvidékre a Gyöngyösbokréta 16 tagu együttese is. — A június 28-iki zombori honvédnapon szintén résztvesznek a doroszlói gyöngyösbokrétások. — Juliusban nagyszabásu aratóünnepély lesz Doroszlón, az előkészítő munkálatok serényen folynak.

— **IDE MEGYÜNK LAKNI? Egy kaliforniai orvos megépítette magát a »örök tavasz házat«. Ebben a mesebeli villában automatikus be rendezések gondoskodnak arról, hogy az összes helyiségekben télen nyáron egyaránt 18 fok meleg legyen. A napot ibolyántul sugarak helyettesítik.**

M a
csa
Sub
Vez
szk
Tel
— Me
forgalom
bia köz
Belgrádt
bizottság
és Szerb
és áru
tárgyalt.
nyesen
vasutaso
tehrvon
őkisérik
Uzsice
mennek
— Elé
hegyesen
A Kovác
udvarába
kzál ki
ben a t
jedt, h
egész k
égett és
gyárépít
rimunká
azonnal
a gyors
sikerült
valószínű
nó szik
megindu
— Az
uj megá
si közüz
városi ar
nem áll
kus tem
az Andr
zics cég
fővonali
állóhely
strandfü
megállók
Gróf Tel
ték át.
— Top
gyar Kö
vása ala
tó felk
verbázi
lyik oszt
hogy ná
névszó
polya-ba
a rend
megkezd
noncoka
zódéses
a kötele
szerezte
letben.
csütörtö
fronthar
értesíti
bajtársa
jelentke
a jelen
sület ir
tenek.
— ténés
nán eg
születet
Sándor
Antal F
Bodor J
József
éves és
ban.

Mártonhegyi Gyermeküdülő

luxus
gyermekotthon
csak egészséges gyermekeknek.
Subálpin levegő. Gyermekstrand
Vezető: dr. Székelyné Bulyovszky Sári. Orvosi felügyelet.
Telefon 166-063. Budapest, XII.,
Bürök-u. 27. 2-es és 3-as
autóbuszvégállomásnál

JUNIUS 25

1919—1941

1920. ■ A pénzügyminiszter három javaslatot terjesztett elő. És pedig: a Pénzügyi központról, avagyonátruházási illetékekről és az Orsz. Központi Hitelszövetkezet támogatásáról.

1921. ■ A bpesti városi önkormányzat felügyeleti és rokonszakai kiállítás nyílt meg.

— A nemzetgyűlés megszavazta a büntetőeljárás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot.

— Óbudán emléktáblával jelölték meg azt a házat, melyben Lemberkovich Jenő százados lakott és aki a kommun alatt hősi halált halt.

1924. ■ A Magyar Nemzeti Bank megkezdte működését.

1925. ■ Az Iparosok Országos Központi Szövetkezete II. szakipari kongresszusát tartotta Budapesten.

1926. ■ Newton lord az angol felsőházban beszédet mondott, melyben megállapította, hogy a népszövetség az optáns perekben rettentően nevétségessé tette magát.

— Az osztrák kormány nem adta ki Kun Bélát Magyarországnak.

1930. ■ Az alapításának évfordulóját ünneplő esanádi egyházmegye Glatfelder püspök vezetésével nemzeti zarándoklást vezetett Velencébe Szent Gellért ereklyéjéhez.

1931. ■ Katasztrófális orkán pusztított Szeged vidékén, mely 15.000 hold termést pusztított el. A gazdasági vasut felborult; 25 sebesült.

1932. ■ Kormányrendelet jelent meg a mezőgazdaságoknak nyújtandó kedvezményekről (gabonajegy, földadó-csökkenés és elengedés, közmunkaváltság csökkentése stb.)

1935. ■ Horthy Miklós kormányzó megnyitotta a Szent István évet.

— Megjelent a zsidótörvény végrehajtási rendelete.

— Olasz-magyar kereskedelmi szerződés jött létre. Olaszország 1 millió mázsa búzát vesz át a tavalyi áron.

— Eden és Mussolini római tanácskozása az egyre jobban kiéleződő abesszin kérdés körül szönyegre.

1936. ■ Csehszlovákia miniszterelnöke, Krofta, éles hangon válaszol Kánya Kálmán külügyminiszterünknek a cseh-szlovák államvédelmi törvényről mondott felsőházi beszédére (VI. 19). »A külföldnek szánt kijelentések, akár jóhiszeműek, akár rosszhiszeműek, nem téríthetnek el bennünket a megkezdett úttól.« Nem fél a magyar panasztól, mert ebben az esetben szóvá tennék, hogy Magyarország hogyan bánik saját nemzeti kisebbségeivel.

1940. ■ A németek az utolsó harci napon elfoglalták Royant, St. Etienne-t, Annonay-t és Aix-les-Bains-t. Ezen a napon a foglyok száma 22.000; 1 vezénylő és 3 hadosztálytábornok. — Olasz- és Franciaország között megszünt az ellenségeskedés.

— Varga József kereskedelemügyi miniszter három napi jugoszláviai tartózkodás után Budapestre érkezett. —O—S

— Nyári magyar tanfolyam, napközi diákotthon és az augusztus végei magánvizsgákra előkészítő tanfolyam nyílik meg az újvidéki Diákotthonban. Magyar nyelv, helyesírás, társalgás és stílusgyakorlatok, történelem, földrajz, irodalom és az összes iskolai tárgyak tanítása. Szórakozás és játék felügyelet mellett. Jelentkezés naponta, vitéz Bayer tábornok-utca 4, (azelőtt Generala Váscsicsa).

— SZENTTAMÁSI HIREK. A szenttamási ifjúsághoz felhívást intéztek és tudomásukra adták, hogy 16—25 év közötti mindkét nembeli ifjúság jelentkezhet a község házában, ha szándékukban van résztvenni a július 6-iki újvidéki ifjúsági napon. — Szokola Péter sertéskereskedőtől Bodor Mihály 66 éves kulai cigány ellopta 750 pengőt tartalmazó pénztárcáját. A cigányt őrizetbe vették, az eljárás folyik ellene.

— Új autóbuszjárat Bécs és Krakkó között. A Németbirodalmi Vasutak és a Szlovák Vasutak között egyezmény jött létre, melynek alapján július 1-től kezdődően Bécs és Krakkó között rendszeres autóbuszjáratot indítanak. Az új autóbuszjárat célja Szlovákia természeti szépségeinek ismertetése és az idegenforgalom növelése. Ezért az utirányt úgy jelölték ki, hogy lehetőleg minél több fűrdő és nyaralóhelyet érintsen. Az autóbusz kb. 600 km hosszú útvonalon az egész éven át közlekedik. A Bécs és Olaszország közötti autóbuszjáratokhoz hasonlóan az új autóbusz minden irányban kb. 2 napot vesz igénybe.

— KULAI HIREK. Az előjáróság felhívta mindazon lakókat, akiknek tulajdonában van bármiféle motoros gépjármű, hogy a katonai hatóság korábbi felhívásának eleget téve jelentkezzenek járműveik regisztrálása végett. — A dohánytermelők, akik még nem kaptak engedélyt természetesen, haladéktalanul jelentkezzenek a község házában. — A cséplőgéptulajdonosok jelentsék be cséplési-, fa- és szénművelésüket, későbbi igénylésre nem lesznek tekintettel. — A gazdálkodók, akiknek még nincsenek aratóik s a cséplőgéptulajdonosok, akiknek még nincsenek részeseik, azonnal jelentkezzenek a község házában. — Értetik a lakosságot, hogy erőtakarományát ne tárolja senki svájci szállításra, mert a szállításokra nem kerül sor. — Akiknek még van buzakészletük eladásra, jelentkezzenek a község házában.

A szegedi ROYAL csendes szálló
szálló
tisztá
olcsó

— Temetés az utcán. Lisszabonból jelentik: Egy kis portugál városban bekövetkezett az a nem mindennapi eset, hogy egy halottat a nyílt utcán temették el. Az illető község már több ízben kért engedélyt arra, hogy teljesen »megtelt« temetőjét megnagyobbítsa. A legutolsó haláleset alkalmával már valóban nem tudták, hogy mit kezdjenek a halottal. A szomszédos községet hiába kérték, hogy engedje halottjukat ott eltemetni. Nem volt hát mit tenniük, minthogy a halottat a temetőn kívül az ut szélén temették el.

Kenyerünk és életünk...

Az élet sok tekintetben nem érti a tréfát. Súlyos nehéz terhet egyformán kell viselnünk mindannyiunknak erősnek, gyöngének egyaránt. Vannak aki az élet megpróbáltatásait könnyen elbirják de vannak sokan, gyöngék, akik összerokadnak a megpróbáltatások alatt. Nagyon sok ember van a mai világban, akik azért gyöngék, mert értetlenül állanak az élet új követelményeivel szemben. Ezek arcáról szinte leri a gond és bánat. Helyüket nem találják, tévelyegnek, összeroppannak. Pedig a helyzetük talán nem is olyan reménytelen s a talpraállítás talán nem is olyan lehetetlen. Sokszor van az, mikor az ember lelke tele van fájdalommal és keserűséggel s akkor, egészen váratlanul jön egy biztató szó s mint a sötét éjre jövő hajnallal, világosság támad, és ami az előbb még hihetetlenül sötétnek látszott, egyszerre megváltozik. A kétségbeesett reménytelenség helyére az élet biztató igazsága lép.

A mindennapi kenyér megszerzése és biztosítása ma már csak a céltudatos, rendszeres munka által érhető el. A világban óriási arányu szervezés folyik. Minden mérlegre kerül. Az utolsó, legtitkosabb helyre rejtett buzaszem épen úgy, mint az ut porában hanyódo vasszeg, óriási értékgyűjtés folyik. Egy rossz és helytelen gazdasági rendszer könnyelmű, sőt rosszindékú értékcsemlése szinte tudatosan milliós tömegeket lökött kenyértelen szegénység testi összeomlásába, erkölcsi fertőzébe. Egyre kevesebb embernek lett kenyere, de egyre jobban pusztult a világban a felemelkedni tudó lélekerő is. Az embereken a kishitű kétségbeesés elhatalmasodott.

Franciaországot a világ egyik leggazdagabb államának tudtuk. Ahol szinte minden embernek megvolt a maga bankkötvénye, amelynek ellenében olyan évjáradékot kapott, hogy kényelmes és gondtalan életet élhetett. Alig több, mint egy évszázad alatt azonban az igen termékeny francia föld több mint egyharmada terméketlenné lett. Maga Franciaország tehát irtózatosan leszegényedett és ez okozta benső erőtlenségét melynek az 1940 évi vereség természetes következménye volt.

A hulladékgyűjtésen kezdetben talán mi is mosogyogtunk. Hiszen minden szegénység mellett is ehhez tud-gazdagnak hittük magunkat. A körülöttünk folyó roppant világátalakulás azonban meggyőzhetett mindenkit, hogy a hulladékgyűjtés nem egyéb, mint az erők igazi rendszerbe való foglalása, az élet megbecsülése a legkisebb érték számbavételén át. Egy új emberszemlélet alakult ki, amely most virja győzedelmes harcát. A csak keveseknek kedvező gazdagság gondolata helyébe az értékek gondolata lépett. Az értékes emberi élet gondolata.

Nincsen olyan szegény ember, aki fel ne tudná fogni azt a gazdagságot, ami az új értékszemléletben van. És nincs az a szegény ház, ahol ne lennének még olyan értékek, amelyek az élet győzedelmes lendületét fel ne kelténék. Tegyük csak mértékre magunkat és minden legkisebb értékünket és becsüljük meg bennük az emberélet komolyságát, amellyel tartozunk nemcsak magunknak, hanem magyar nemzetünknek is, hiszen tudjuk mi már, hogy életünk csak magyar nemzetünk ereje által lehet igaz élet. A régi, pénzadta gög helyett az életbátorság idejét éljük ma. És ebben minden magyarnak egyenlően értékesnek kell lennie lélekben és munkában egyaránt! KRISTÁLY ISTVÁN

Délvidéki Magyarok a szaloniki német gyűjtőtáborban

A Magyar Vöröskereszt hadifogoly irodája közli a szaloniki gyűjtőtáborban internált és Délvidékről származó hadifoglyok névjegyzékét, a név, születési év és lakóhely megjelölésével.

Dr. Szőke József 1905 Ujvidék, Balog Sándor 1904 Moravica (esetleg Moravci-Alsómarás), Bezzeg M. György 1904 Péterréve, Vajda Gábor 1904 Moravica, Tóth Bálint 1913 ism., Juhák Antal 1901 Kishegyes, Urbán Antal 1914 Zenta, Bilicki János 1907 Zenta, Nemes Károly 1919 Végfalva, Broják János 1909 Szenttamás, Briják Gyula 1907 Szenttamás, Fullajtár Ádám 1908 Szenttamás, Dért Malgos 1910 Szenttamás, Kurunczi Dávid 1919 Törökbecse, Balog János 1919 Törökbecse, Kulesár Sándor 1917 Lukácsfalva, Kabó M. János 1918 ism., Berta Mihály 1917 ism., Karsiska István 1907 Szenttamás, Kurai J. Mihály 1919 ism., Radics J. Ferenc

1919 ism., Talpai I. István 1916 Szabadka, Vincze J. József 1910 Mohol, Csab F. Ignác 1908 Óbecse, Zombori J. Dezső 1919 Aracs, Molnár Gy. György ism., Kiss A. István 1919 Magyarecseg, Borbély M. Lajos 1919 ism., Kapás J. János 1916 Bóka, Krukai István 1915 Torzsa, Gábor J. János 1918 Szentmihály, Nagy F. József 1919 Aracs, Bayerik I. Mihály 1907 Szenttamás, Martinec P. Péter 1906 Szenttamás, Molnár D. Péter 1907 Szenttamás, Ormos S. Imre 1919 Magyaritebej, Vikiwag I. István 1910 Mohol, Oláh J. Miklós 1905 Kragujevac, Nagy K. Károly 1919 Ujvidék, Diósi R. Rudolf 1919 Ujvidék, Haskai M. Mátyás 1916 Szenttamás, Katona J. Jenő 1918 ism., Francz B. József 1918 ism. A Magyar Vöröskereszt hadifogoly irodája közli továbbá, hogy a Görögországban lévő magyar nemzetiségű hadifoglyok hazaszállítására már folyamatban van.

Lélekemelő ünnepség keretében szentelték fel a topolyai országzászlót

A belügyminisztérium számvevőségi osztályának tisztviselőikara a felszabadulás után arról értesítette Topolya község elöljáróságát, hogy a felszabadulás emlékére és a visszatérés emlékére a visszaterés feletti testvéri együttérzés jeléül

országzászlót ajándékoz Topolya községnek.

A díszes kivitelű országzászlót vasárnap szentelték fel és adták át Topolya községnek, nagy ünnepség keretében. Az ünnepségek szombaton este kezdődtek a társadalmi egyesületek részvételével fáklyás körmenet vonult végig a község főbb utvonalaiban. A község ünnepi külsőt öltött, a házakat fellobogózták és már a kora reggeli órákban hatalmas néptömeg hullámozott a katolikus templom körül, ahol délelőtt 9 órakor Barsy Viktor plébános ünnepi nagymiséjét celebrált, majd gyönyörűen felépített szentbeszéd után

felszentelte és megáldotta az országzászlót.

A templom előtti teret ekkorára már teljesen megtöltötte az ünneplő közönség. Az ünnepségen megjelent lovag Aulich Imre ezredes, a topolyai járás katonai parancsnoka, Dittroy Ödön a helyőrség parancsnoka, Dr. Truka József tb. főszolgabíró, Turmezey István községi főjegyző, Tölgyessy Lajos községi bíró, az egész községi elöljáróság és tisztviselői kar. Megjelentek zászlók alatt a társadalmi egyesületek, a Gazdakör Mikuska Mihály elnökkel az élén, a Katolikus Kör, a Sport Club, a Kerékpáros Egyesület, a Tűzoltó Testület, az Iparoskör, az Ipartestület, a Földmunkások beszerzési Szervezetekete mind zászlók alatt, sőt megjelentek festői viseletükben a topolya-környéki volt dobrovlyác telepekre idetelepített székely magyarok is. A templom előtti téren több mint ötezer ember jelenlétében

az Iparosdalárda Hoffmann Károly karnagy vezényletével elénekelt a »Magyar Hízekegyet« és ezzel az országzászló átadásának ünnepsége megkezdődtek. A belügyminisztériumi számvevőségek nevében Dr. Görög Jenő gondolatokban gazdag, la-

zafias beszéd kíséretében adta át a gyönyörű országzászlót Topolya községnek. Utánna Turmezey István községi főjegyző mondott beszédet, amelynek folyamán kijelentette, hogy átvéve ezt a zászlót a topolyai magyarság nevében fogadalmat tesz az mellett, hogy minden akadályon keresztül a legnagyobb áldozattal megvédelmezik és az ezeréves magyar határokiq előreviszik, azokhoz a magyar testvéreinkhez, akik még idegen iga alatt szenvednek és akiknek nem lebeghet még házuk ormán a magyar zászló. Ekkor az Iparos dalárda a »Szózatot« énekelte, majd a templom előtt ideiglenesen felállított árboera, méltóságteljesen felhúzták a gyönyörű országzászlót,

az ünneplő közönség, szünni nem akaró hatalmas üdvívalgása közepette.

A hatalmas zászlón a magyar korona és egyik oldalán »Topolya községnek a magyar királyi belügyminisztériumi számvevőségek« a másik oldalán pedig: »Hittünk! Felszabadultunk 1941. április 12« felírás van. A zászló felvonása után Huliny Gyula százados mondott beszédet, amelyet az ünneplő közönség szünni nem akaró éljenzése követett. Majd Szabó Ági, Koncz Mária polgári iskolai és Zsáki István elemi iskolai tanulók szavaltak alkalmi költeményt. A topolyai levente egyesület nevében vitéz Kálmán Béla tanügyi előadó mondott lendületes beszédet, amelynek befejeztével a hatalmas tömeg esküre emelt kézzel együtt mondta a szónokkal »a magyarok Istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk«. A helybeli ifjuság nevében Tölgyessy László egyetemi hallgató mondott beszédet és tett fogadalmat, hogy a magyar zászlóért, amely a szabadságot, igazságot, jólétet és szeretetet jelképezi, készek a legnagyobb áldozatra is. Befejezésül az Iparos Dalárda a »Himnusz« énekelte el, majd a dísz század elvonult lovag Aulich ezredes és Dittroy alvezredes előtt és ezzel az ünnepség véget is ért. A meghívottak részére délben a Puhalak vendéglőben 200 teritékes diszebed volt.

SPORT

Holnap bajnoki forduló lesz az ujvidéki csoportban

A Hazatérés Bajnokságát tudvalevőleg 5 egymásutáni vasárnapon bonyolítják le azokban a csoportokban, amelyekben 6 csapat indul. Az ujvidéki csoportnak azonban 8 résztvevője van s így két fordulót köznapi kellett kitűzni.

Az első ilyen köznapi forduló csütörtökön lesz s abban az ujvi-

déki csoportnak mind a 8 egyesülete résztvesz a következő párosításban:

Ujvidék: Duna SC—Bácsföldvár, Törekvés—UAC és Vasutas—UFC

Temerin: TTC—Petrőci SC.

Vasárnap, Péter-Pál napján kerül sor a Hazatérés Bajnokságának teljes harmadik fordulójára.

««(III)»»»

UJVERBÁSZI DULCISZ-TOPOLYA S. C. 3:2 (3:1)

Hazatérés bajnokság. Játékvezető: Huszka.

Nagyszámu közönség előtt találkozott a két rivális. Az első percekben a T. S. C. vezetett néhány támadást, de eredménytelenül. A 8. percben az első Dulcisz támadás eredményeképpen Rapp beadásából Janyekovics megszerezte az első gólt. Rá két percre pedig Gömöri ért el gólt (2:0). A 21. percben egy kapuelőtti kavargásból esett a harmadik gól (3:0). Ekkor úgy látszott, hogy a T. S. C. súlyos vereséget fog szenvedni, azonban ennek ellenkezője történt, mert sorozatos topolyai támadások következtek és az egyik ilyen támadásnál az egyik tiszta helyzetben lévő topolyai csatárt a 16-on belül felvágta. A megítélt 11-est Kalmár góllá értékesítette (3:1). A második felidőben a T. S. C. állandóan támadott és a 13-ik percben Rind révén gólt ért el (3:2). A topolyaiak kiegyenlítő gólja a levegőben lógott, de a Dulcisz jól működő védelmén megtört a T. S. C. minden támadása. Közben egy-pár szép helyzetet úgy a topolyaiak, mint a Dulcisz is kiaknáztatlanul hagyott. A bíró jól vezette az erősimu mérkőzést.

A HAZATÉRÉS BAJNOKSÁGA I. CSOPORT:

1. SzVAK	2 2 0 0	21:0	4
2. SzAK	2 1 1 0	7:2	3
3. SzTC	2 1 1 0	5:2	3
4. Magyarkanizsa	2 1 0 1	6:4	2
5. SzMTE	2 0 0 1	1:18	0
6. Délvidéki KAK	2 0 0 2	0:14	0

III. CSOPORT:

1. Apatin	2 2 0 0	19:2	4
2. Bezdán	2 1 1 0	14:2	3
3. Sport	2 1 1 0	7:4	3
4. Bajmok	2 1 0 1	4:6	2
5. ZTK	2 0 0 2	3:11	0
6. BTE	2 0 0 2	0:22	0

IV. CSOPART:

1. Bocskai	2 2 0 0	15:2	4
2. Dulcisz	2 2 0 0	13:3	4
3. Topolya	2 1 0 1	5:4	2
4. Kishegyes	2 0 1 1	3:5	1
5. Kulai AFC	2 0 1 1	2:8	1
6. Bácsfeketehegy	2 0 0 2	3:19	0

Németország ellen a magyar ökölvívó válogatott összeállítására a következő lesz: Podány, Bogács, Csapogya, Bene, Torma II., Csonotos, Jászai és Homolya.

Rövid sport hírek

A legjobb magyar tizenegy az NB vasárnapi fordulójára alapján a következő volna: Horváth — Bohus, Kispéter — Odry, Sós, Dudás — Kincses, Toldi, Turay II., Barna és Korom.

Bukarestben német-román válogatott atlétikai viadalt rendeztek, amelyet Németország nagy fölényrel nyert meg. A románok mindössze egy versenyszámban tudtak győzni.

Kolozsvárt a Hősök kardversenyét Gerevich nyerte, második Kovács, harmadik Rajcsányi lett.

Óbecsén a Bocskai vegyescsapat barátságos mérkőzésen 5:1 (4:1) arányú győzelmet aratott az Adai SC ellen. A mérkőzést Azor vezette.

Nagyváradon 6000 nézője volt a NAC—Ujpest barátságos mérkőzésnek. Ez a szám nézőcsúcst jelent Nagyváradon.

Magyarkanizsán nagy lelkesedéssel fogadták a Budapestre induló moholi stafétát. Kanizsáról jeleik: Vasárnap délelőtt háromnegyed tizenkettőkor Magyarkanizsára érkezett a moholi atléták 30 tagu stafétája, amely Budapestre vitt egy szép kivitelű babérokoszorút. Az érkezőket többszáz kanizsai várta és részesítette testvéri ünneplésben. A staféta Horgos, Szeged, Kecskemét, Budapest utirány szerint folytatták utjukat fővárosunk felé.

Az olasz amatőr ökölvívók közül a válogatott Lazzari és Roberto Proietti professzionisták lettek. Lazzari győzött első mérkőzésén a német Schönratt ellen, míg Proietti most készül első professzionista mérkőzésére.

Tizenhatra emelik az elsőosztály létszámát. Elsőosztályú lesz a Nagyvárad AC-on kívül az erdélyi csapatok közül a Kolozsvári AC is, amelynek csapata tegnap 2:1-re győzött a Nagybányai SE ellen. A KAC-ban Szaniszló II. volt a középfedezet. A magyar sportközönség nagy örömmel üdvözli a hazatért keleti részek csapatait az első osztályban. Bizonyos, hogy az erdélyi csapatok feljavítják az elsőosztály színvonalát, feltéve, hogy lehetővé teszik tudásuk teljes kifejtését.

Magyar ünnep Zimonyban

A zimonyi Magyar Közművelődési Egyesület a »Kék szőlő« vendéglőben megtartott ünnepi vacsora keretében bensőséges lelkes hangulatban ünnepelte meg Magyarország Kormányzójának születésnapját. Az ünnepségen a Zimony-Belgrád közötti szolgálatot teljesítő honvéd-hidász tisztek és altisztek is megjelentek Kovács százados vezetésével. A vacsora keretében több felköszöntő hangzott el; Dudás Ádám egyesületi elnök beszédében méltatta a Kormányzó nagy érdemeit Magyarországot feltámasztásával kapcsolatban s indítványozta, hogy táviratban üdvözljük Öfömlétségét, amit a jelenlevők lelkes éljenzéssel magukévá tettek. Ezután Kovács százados emelkedett szólásra és lelkes beszédében emlékezett meg a Kormányzó Ur országgyarapító érdemeiről s háromszoros éljennel üritette poharát a Kormányzó egészségére a jelenlevők percekig tartó éljenzése közepe. Szolga Pál az egyesület egyik vezetője tartott lelkes beszédet hála adva a Mindenhatónak, hogy itt a déli végeken

az ezredéves Mileniumi Hunyadi-emlék tövében üdvözölheti a megjelent dicső vitéz honvédeket és nagy számban megjelent magyar testvéreket.

Most mikor a trianoni béklyok láncai szakadoznak hála és szeretünk vitéz nagybányai Horthy Miklós felé fordul kérve az Istent, hogy még sokáig éltesse. De ne feledkezünk meg a Kormányzó hűségese segítőjáról a Nagyméltóságú Asszonyról sem, aki az elsők között visz meleg szeretettel a felszabadult testvéreinknek, mint legutóbb Erdélybe is. Ezután a zimonyi magyar nők nevében Dudás Erzsébet Kovács százados feleségének, Rovakovics Bözsike pedig Dudás feleségének meleg szavak kíséretében virágcsokrot nyújtott át. Rovakovics Antal a zimonyi frontarcosok nevében tartalmas beszéddel üdvözölte a jelenlevő honvédtiszteket. Römer Jenőné, aki igen szép személy nemzeti viselkedésben jelent meg, magyar dalokat énekelt nagy sikerrel. Az ünnepély a késő esti órákban lelkes hangulatban Horthy Miklós kormányzó életével ért véget.

A rádió is közvetítést ad a szabadkai dalosünnepélyről

Szabadkáról jelentik: Megírta a »Reggeli Újság«, hogy Szabadkán június 28. és 29-én nagyszabású dalosünnepélyt rendeznek s annak keretében tartja országos kongresszusát a Magyar Országos Dalos Szövetség. A dalosünnepély iránt nemcsak Szabadkán és közvetlen környékén, hanem

az egész Délvidéken, sőt az anyaország közeli részében is nagy érdeklődéssel tekintenek.

A nagy érdeklődésre való tekintettel határozta el a magyar rádió, hogy a dalosünnepélyről

helyszíni közvetítést ad június 28-án, szombaton.

Az ünnepély műsorát egyébként most állították össze, a műsor első részét, amely a szabadkai Magyar Olvasókörben történik, közvetíti a rádió.

A dalosünnepélyről filmfelvételt készítenek.

ZENE FILM SZÍNHÁZ MŰVELŐDÉS MŰVESZET IRODALOM

Mától kezdve félnyolc órakor kezdődnek az előadások az újvidéki Városi Színházban

Ma, szerdán este: Gyergyói bál

Julius 1-én és 2-án: FEDÁK SÁRI Újvidéken

Az Újvidéken hatalmas erkölcsi sikerrel vendégszereplő pécsi Nemzeti Színház társulata e hétre is a legkitünőbb darabokat tűzte műsorára, hétfőre és keddre pedig lekötötte Fedák Sári, akinek vendégszereplése elé nagy érdeklődéssel tekintenek Újvidéken és környékén. A déli magyarság színházkedvelői hálaadás Beleznay-Unger igazgatónak, amiért anyagi áldozatoktól sem riad vissza, ha arról van szó, hogy a közönségnek örömet szerezzen

A színház eheti műsora ismét gyönyörű darabokból áll:

Kedden, mindössze egy estére, a »Tisztességes Anna« című kitűnő zenés színművet tűzték műsorra.

Ma, szerdán este félnyolc órai kezdettel közlik a

Gyergyói bál remek előadásában lesz alkalma gyönyörködni Újvidék közönségének, a darabban ezúttal is fellép Kovács Terus, aki a Gyergyói bál előző előadásain frenetikus sikert

aratott briliáns művészetével és eseményszámbamenő toalettjeivel.

Fedák Sári hétfőn és kedden a Tokaji aszuban és a Gyergyói bálban lép fel. A »Zsazsa« a Délvidék kálváriájának kezdete előtt fellépett már Újvidéken s a János vitézben olyan sikert aratott, amelynek bábérjai ma is frissen zöldülnek azok lelkében, akik akkor véresre tapsolták a tenyerüket.

A közelmúlt boldog béke szép emlékeit eleveníti fel Julius elseje és második: Fedák Sári újvidéki vendégszereplésének 48 órája.

Bizonyos, hogy mindazok, akik hajdan élő valóságban látták Fedákot s később a filmszalag hozta el újra hozzájuk, egytől-egyig ott lesznek a hétfői és keddi ünnepi előadások. Épp erre való tekintettel ajánlatos mindenkinek elővetelben gondoskodni helyről, előjegyzéseket a színház jegypénztára fogad el, 29-89 telefonszámon.

Kitűnően sikerült műsoros előadást rendezett a szenttamási Polgári Olvasókör

A szenttamási Polgári Olvasókör szombaton délután jölsikerült műsoros előadást rendezett nagyszámú közönség jelenlétében. Solyom Jenő hadnagy az óbecsei járás katonai parancsnokának segédtszije előadását »Miért folyik a háború?« címen tartotta meg és ezzel kapcsolatban a nyersanyagkérdés problémáit ismertette. A közönség sorában helyet foglaltak Óbecséről Beodrag Ferenc és Bellányi Gyula örnagyok, Tahy Iván főszolgabíró, a helyi intelligencia részéről Gertner Mihály plébános, Réffy Dezső főjegyző, Kuszli Dezső nagykereskedő és sokan mások. Az előadót és a vendégeket dr. Lőrinc János ügyvéd, egyesületi elnök üdvözölte, majd a felszabadulás tényével foglalkozva kiemelte, hogy a honvédség bevonulásával a balkáni bizonytalanságot az európai biztonság váltotta fel.

A műsor első száma gyanánt Tirányi Ferenc nagy hatással szavalt el Cabaffi Ilus: »Isten hozott honvédek« című költeményét.

Ezután Solyom Jenő hadnagy tartotta meg nagy érdeklődéssel előadását. Az előadói asztalnál helyet foglalt előadót kitörő tapsokkal köszöntötte a közönség.

Beszéde elején örömeinek adott kifejezést, mert a hallgatók soraiban ott látja a magyarság minden rétegét, a helyi magyar társadalom vezetői mellett az iparosság képviselőit, az egyszerű munkásembereket és a fejkendős parasztasszonyokat. Ezután a magyar-szerb sorsközösségről szólva ismertette a szerbek bevándorlásának történetét, majd azokat az áldozatokat, miket Magyarország hozott a nyugati civilizáció megvédése érdekében. Ezután

a nyersanyagválság okaira tért át és elmondta, hogy a világ nyersanyagkészlete egyenlő elosztás esetén négyszerannyi embert tudna eltartani, mint amennyi most él a földön. Statisztikai példákkal világította meg egyes országok nyersanyagkészletét. A nyersanyagokban szegény népek — Németországgal az élen — műanyagokkal igyekeztek a hiányokat pótolni. A mostani élethalálharc is azért folyik, mert Anglia kisajátította a világ nyersanyagtermő területének egyötöd részét.

A nyersanyagválság jelenségei gazdasági, pénzügyi, politikai és nem utolsósorban vallás- és nemzetkerölcsi gyökerekből is táplálkoznak. Ez utóbbi vezetett az emberiség erkölcsi válságára, mely abban csucsosodik ki, hogy az emberiség nagyon elanyagiasodott. Ez nem csoda, hiszen a vagyon sok esetben és sokak részére gyorsan és könnyen vált megszerzhetővé. A mai dúló válság is csak az ember kapzsiságának műve. Ugyanakkor, amikor Braziliában kávé, rizs, gabonát öntenek a tengerbe, más országokban a népek százezrei nagy nélkülözések között élnek. Nemcsak a nemzetek, de az egész emberiség érdeke megkívánja, hogy a nyersanyagokkal való helyes gazdálkodást mielőbb megoldják. A nyersanyagok biztosítását és észszerű elosztását Krisztus parancsának figyelembevételével, de a modern idők és eszméáramlatok követelményeinek megfelelően kell sürgősen megoldani. Ehhez az is szükséges, hogy

Krisztus igazságából ne csak a jogokat és anyagi javakat élvezzük, hanem a kötelességeket is gyakoroljuk a krisztusi elvekre

alapozott nemzet és új világ felépítésére.

Az emberiségnek a jövőben szorosabban kell együttműködnie, és akkor a megélhetést nagyobb megrázkódtatások nélkül is hosszú évszázadokra biztosíthatják.

Solyom Jenő hadnagy előadását azzal fejezte be, hogy a magyar népnek is szívvel-lélekkel részt kell vennie az ország ujjaépítését célzó munkában, követve a Főméltóságú Kormányzó ur és a Főméltóságú Asszony nemes példáját és akkor Szent István birodalmának megvalósítása nem álom, hanem valóság lesz.

Az előadói asztaltól távozó előadót a közönség percekig ünnepelte, majd dr. Lőrinc János elnök kerestelen szavakkal köszönte meg közreműködését és felkérte, hogy értékes tudását a jövőben is bocsássa a magyarság javára.

Ezután Odry Béla, Falu Tamás: Igazságot Magyarországnak című költeményét szavaltta el, nagy tel- széssel.

Pazaver Baba és Kovács-Bieskei Sándor páros magyar táncukkal hódították meg a közönséget. A táncot a közönség hangos kívánságára meg kellett ismételnök. Végül Miló Ferenc, Márkus László: Magyarok lenni című költeményét adta elő tökéletes átérzéssel.

A műsor után jölsikerült táncmulatság következett: Az előadást dr. Lőrincz János rendezte sok hozzáértéssel, a terem izléses díszítéséért Pazaver Babát, Léderer Mancikát, Mórincz Ilonkát és Léderer Pirikét illeti dicséret.

Hogyan látja egy bécsi író Magyarországot?

Erdekes könyv második kiadása jelent meg a napokban. A könyv írója: Michael Zorn, címe: »Magyarok«. Tartalma: a magyar történelem regényszerűen elbeszélve a honfoglalástól a mohácsi vészig. A bécsi író a legrokonszenvesebb hangon foglalkozik a magyar néppel és meglepő tájékozottsággal ismerteti a magyar történelmet.

A könyv előszavának befejező részét pedig érdemes lefordítanunk szószerint, annyira érdekes mondani- valói vannak. Az előszó befejező része a következőket tartalmazza:

»A Magyarországot körülvevő sok nép közül egyik sem vett magának annyi fáradságot, hogy a magyar nép multját, értékes művészetét, ragyogó irodalmát, ritka lélekkel teli muzsikáját és főleg a magyar nép jellemét megismerje és saját népével is megismertesse.

Senki sem foglalkozott azzal, hogy a magyarok lovagiasságát, hűségét megértse. Távol nyugaton ez a nép mindig csak figura volt a nagy hatalmak sakk- tábláján...

Senki sem mutatott megértést az ezer esztendeje tartó védekező harc- cal szemben, amelyet az állandóan új ostromra induló kelet támadásai ellen ez a maroknyi nép kifejtett. Mert a magyarság a multban épp- úgy, mint ma: csodálatos áldozat- készséggel és vitézséggel vállalta a harcot a veszélyeztetett kultúra vé- delmében, — éppen a tegnapi győző hatalmak érdekében...

Az áldozatkésztségen felül is ott állott legfőbb ideálként minden magyarok szeme előtt mindig: a haza.

Egyszer már hallania kell a világ- nak, hogy mit áldozott és mit vég- zett történelme folyamán a magyar nép...

Közgazdaság

A világ műselyem-termelése

A newyorki Textile Economic Bureau a »Rayon Organon« júniusi füzetében a világ 1940. évi műselyemtermelését az előző évi 1445 millió lbs-sal szemben 1444 millió lbs-ra teszi. A termelés egyes országok szerint a következőképpen oszlik meg:

Németország a megszállás alatt lévő országokkal együtt 250 (az előző évben 160), Nagybritannia 100 (120), az Egyesült Államok 390 (328), Japán 225 (239), Kanada 20 (14), Oroszország 17 (17), Brazília 14 (15), Svájc 10 (11), Argentína 6 (6), Svédország 2 (2) millió lbs.

A műrosttermelés az 1939. évi 1082 millió lbs-sal szemben 1940-ben 1236.9 millió lbs-ra emelkedett,

melyből Németország 575 (440), Nagybritannia 50 (60), Japán 300 (309), az Egyesült Államok 81 (51) millió lbs-t termelt. Németországnak a világtermelésben való részesedése tehát egy év alatt 41 százalékról 44 százalékra emelkedett. A Berlin-Róma-Tókió tengely nagyhatalmainak együttes termelése ugyanezen idő alatt a világtermelés 84 százalékról 89 százalékra, a műselyemtermelés terén pedig 45-ről 51 százalékra növekedett.

A jelentés megemlékezik még arról az ellenőrzésről, melyet Németország az európai műselyemtermelés felett gyakorol és hatását az Európán kívüli gyapju- és gyapotbehozatalról való függetlenség fokozódásában jelöli meg.

Jó a búza egész Északbácskában

Helyzetjelentés a bácskai termőföldekről, szőlőkről és gyümölcsösökről

Szabadkáról jelentik: Északbácskában a vetések állása a lehető legjobb, különösen a kalászosokban várható az idén rekordtermés. A szakértők véleménye szerint a helyszíni tapasztalatok alapján Északbácskában holdankint 16, lánconként pedig 22 métermázsra termésre lehet számítani az idén. Különösen a tiszamenti és Szabadka környéki földeken mutatkozik a kalászosokban olyan termés, amelyre már évek óta nem volt példa. A jó termés valóságos istenáldás lesz ezen a vidéken, hiszen köztudomású, hogy az elmúlt 23 év alatt mindig a Bácska, különösen a Bácskának ez a része volt Szerbia fejőstehene, mindent az ugynevezett »passzív vidékekre« szállítottak s azzal nem törődtek, hogy a Bácska lakossága milyen kenyeret eszik s van-e kenyere egyáltalán.

A kukorica termése körül még lehetetlen tiszta képet alkotni, azonban, ha nem jön közbe valamilyen elemi csapás, akkor a tengeri termés felülmul minden várakozást.

Akik mérlegképes könyvelővé

akarják maúkat ki-
képezetni, azok mi-
előbb jelentkezzenek

BORBÉLY LAJOS

hivatalos könyvszakértőnél

Ujvidék (Postafiók 75), lakás II. Rákóczi Ferenc ut 160/d.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 15 fillér, vastagbetűs 25 fill. A legkisebb apróhirdetés ára 1 pengő 50 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

VALÓDI MALÁTA KÁVÉ, selakmentes, tiszta cukorral fényezett. Csak Frank és Társa készíti Ujvidéken. 2602

LEVELEZÉS

BUBÓ! Rád gondolkodok, veled vagyok. Az ügyet tisztáznunk kell. Feltétlenül szükséges, hogy utazásom előtt beszéljünk. Semmilyen körülmények között, ne halaszd el!

5026

ALLAST KERES

LEVELEZÉST MAGYAR, NÉMET nyelven, óradijért is vállal sok évi gyakorlattal rendelkező levelező, saját géppel. Megbízható, szakszerű munka, abszolút discretio. Gróf Csáky István (Dubrovacska) ut 11.

4911

NEVELŐNŐ, magyar-német nyelv tudással állást keres bentlakással vagy csak nappalra. Címe: Ujvidék, Honvéd utca 9 sz. földszint. (Volt Cara Nikolaja II. u.)

5035

KIRAKAT-RENDEZŐ kereskedősegéd rövidáru és divat szakmában állást keres. Szíves megkereséseket: »Kirakatrendező« jellegével a kiadóhivatal továbbítja.

5029

KERESLET

MINDENES szakácsnőt keres július 1-re »Mignon« cukrászda. Horváth Károly, Ujvidék, II Rákóczi Ferenc ut 13.

5037

KÉZI-PÉNZTÁROSI állásra jól-számoló kezdő tisztviselőt felveszünk. »Ujvidéki« jellegére ajánlatokat a kiadóba kérünk.

4894

GYAKORLOTT tisztviselőt vagy tisztviselőnőt, aki a magyar, német és szerb nyelvet bírja és önálló munkaerő, azonnal alkalmazunk. — Ajánlatokat »Önálló munkaerő« jellegére a kiadóba kérünk.

4895

A bortermelőkre az idén nem virradt jó esztendő, máris megállapítható, hogy a szőlőtermés nagyon gyenge lesz, a szürettel könnyen elkészülnek a Bácska bortermelői, akik pedig épp az idén nagyon sokat áldoztak a szőlőre és sok gond szakadt rájuk a rézgalic beszerzése és más terén.

A gyümölcsstermés az idén kielégítő, a barack, amely néhány év óta mostohán fizetett, az idén jóvá akarja tenni a múlt bűneit és a jelek szerint mázsás szürettel kecsegtet. A többi gyümölcsnél a helyzet szintén kielégítő, úgyhogy a gyümölcsösökre az idén nem sok panaszuk lesz a gyümölcsstermesztőknek.

KERESEK ügyes és önálló munkához szokott eladókat vaskereskedésem részére. Ajánlatokat bizonyítvány másolatokkal és fizetési igények megjelölésével kérek. Müller vaskereskedés, Zombor. 4924

TÖKÉLETES MAGYAR GYORS-ÉS GÉPIRÓT (NŐT) keresünk. Írásos ajánlatokat (gyorsíró) jellegével a kiadóhivatal továbbítja.

5039

VILLANYSZERELŐ, önálló munkaerő, aki a tekeréselészhez is ért, esetleg állandó alkalmazást kaphat. Holitzki Károly elektrotechnikai és elektrogépészeti műhely. Ujvidék, Luther Márton tér 1/b. (Az UAC-pályával szemben).

5034

CIPÉSZSEGÉDET azonnalra keresek. Sipos Sándor, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 29, az udvarban.

5028

JÓHÁZBÓL való szolid kislányt tanulónak felvesz Bernhardt Gizella varrónő, Ujvidék, Gróf Teleky Pál utca 10, földszint.

5031

KIADÓ

HÁROMSZOBÁS fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Ujvidék, Verbóczy István utca (volt Sztrazsilovszka) 5 sz.

5036

ELADÓ

JÓL BEVEZETETT fűszerüzlet betegség miatt azonnal eladó. Siági Imre, Zombor, Rákóczi-ut 48.

4988

ÜZLETRESEM adadnám, mely büffé és élelmiszer szakmában jártas egyénnek biztos megélhetést nyújt. Szükséges tőke cca 2.500 pengő. Cím a kiadóban.

5041

MODERN ÜVEGPULT olcsón eladó. Ujvidék, Kosztolányi Dezső utca 9, a házmesternél.

5033

KÜLÖNFÉLE

PAPLANT készítek pehelyből, gyapjuból és vattából. Ugy ujak, mint régiék átdolgozását vállalom. Házakhoz is megyek. Bulyovcsics Béláné, Ujvidék, Magyar utca 53.

Dréher kekszek

teasütemények és különféle édességek szenzációsan olcsó áron Szántó János »Konzum« kávé és tea szaküzletében, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 2. Telefon 40—68.

5040

KERÉKPÁR-TÁBLÁK, kerékpár-hátsólámpák, email-táblák felírásokra nagyban és kicsinyben Müller vaskereskedésében, Zombor.

4923

SPARKLET, szénsav töltények ismét kaphatók. Ára: tucatonként 1.44 pengő. Nisevics, Ujvidék.

4976

AMATŐR-KÉPEK szakszerű és gyors kidolgozása. Nagyobb rendelésnél árengedmény. FOTO ANNY műterem, Ujvidék, Hitler Adolf utca 9.

Csillárt

Hollitscher csillárüzemben vásároljon, Ujvidék, Alkotmány utca 29.

OKMÁNYOK fordítása szerb vagy német nyelvről magyarra. Szakszerű pontos, gyors munka. Ugyanott magyar nyelvoktatás. Ujvidék, Gróf Csáky István (Dubrovacska) ut 11.

4910

A VÁROSI AUTÓBUSZOK f. hó 20-tól nem állnak meg a nagytemplom előtt. A megállóhely a Horthy Miklós sugárút »Rex« mozi elé helyeztetett át. A fővonalú autóbuszok várakozó megállóhelye a Deák-téren van. A Strand-fürdőhöz közlekedő autóbusz megállóhelye Horthy Miklós-sugárút és Gróf Teleky Pál-utca sarkára van áthelyezve.

5008

40492 SZÁMU kerékpáromat ellopták. A nyomravezető jutalmat kap. Greisinger Emil, kereskedő, Ujvidék, Pesti ut 2 (volt Fruskogorzska).

5042

KÖLTÖZKÖDÉS miatt átcsérelném 110 voltos égőimet 220 voltosra. Weisz, Apponyi Albert-u. 2-I. Ujvidék.

5030

JUNIUS 21-ÉN este 11 órakor elveszett egy szemüveg tokkal. A megtalálója jutalomban részesül. Szűcs Mihályné, Ujvidék, Kamenica utca 74.

5032

CITROM legalacsonyabb áron kapható Ruzsics Miklós, Ujvidék, 1941 április 13. utca (volt Temerini) 32 szám. Telefon: 30—11.

5043

PALLASZ MOZI Posta utca 7.
MA BEMUTATO
A VARIETÉ CSILLAGAI
Simor Erzsé, Szelezky Zita, Vaszari Piroška, Jávor Pál, Páger Antal, Maly Gerő
Egy filmben

GAMBRINUS étterem és söröző
Ujvidék, Vasember-palota

BARTA
FOTO SZAKÜZLET és TÁRSA
Ujvidék, Kossuth Lajos utca 30
Fényképező gépek, filmek, lemezek és minden a fényképezéshez szükséges anyag legnagyobb választékban kapható
Amatőr kidolgozása gyorsan és szakszerűen lesz elkészítve

HIRDESSZEN
A »REGGELI ÚJSÁG«-BAN

Reggeli Újság
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Laptulajdonos: Andrée Dezső.
Előfizetés:
Egy óra 4.— pengő
Három óra 11.60
Félévre 23.—
Megjelenik naponta.